№ 1. Dnia 8 Stycznia 1935 r. Rok XI.



# Piński Przegląd Diecezjalny

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:



## AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

### Pisma Pasterza Diecezji.



**KAZIMIERZ**
**z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski**
**BISKUP PIŃSKI**

*Czcigodnemu Duchowieństwu Diecezji Pińskiej pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu.*

Za parę dni, Ukochani Moi Synowie, uroczystem „Te Deum laudamus" dziękować będziemy Bogu za łaski otrzymane w roku ubiegłym, przyznając się w pokorze podczas rocznego rachunku sumienia do niezupełnego ich wyzyskania. I w przededniu Nowego Roku wdzięcznem, a skruszonem sercem stanowić będziemy lepsze, wierniejsze łaski Bożej wyzyskanie i współdziałanie z nią. W tem bowiem mądrość życia najwyższa, zadowolenie największe i pewnik wiecznego szczęścia. To też, Najmilsi, dziękując za życzenia, któreście mi indywidualnie czy zbiorowo z okazji Świąt Bożego Narodzenia i nadchodzącego Nowego Roku złożyli, wśród innych łask i dóbr życzę Wam na ten Nowy Rok wiernego z łaską Bożą współdziałania.

Przy tej okazji chcę poruszyć jedno nie małej wagi zagadnienie, a to zagadnienie tercjarstwa na terenie diecezji Naszej. Zagadnienie tercjarstwa to jedno z tych, o których można powiedzieć: „nova et vetera". Tak jak opatrznościowem było ono za czasów św. Franciszka Serafickiego, w czasach renesansowego rozluźnienia obyczajów i upadku wiary nadprzyrodzonej w sercach i umysłach szerokich warstw ówczesnego społeczeństwa, tak i dzisiaj jest aktualnem, gdy rozluźnienie obyczajów i upadek wiary nadprzyrodzonej przychodzi w nowych formach bezbożnictwa i nowoczesnego pogań-

stwa. Tak jak ongiś i dzisiaj trzeba pobudzić, zorganizować i wyprowadzić na szańce żywego i czynnego chrześcijaństwa dusze gorętsze, które, choć pozostając w świecie, przyjmą zakonne umiłowanie rad ewangelicznych i z zakonnym zapałem staną obok hierarchji kościelnej do walki zdecydowanej ze złem w sobie i wokół siebie, do zdobywania dziedzin życia i dusz ludzkich dla Królestwa Bożego już tu na ziemi. Wszak to ta sama Akcja Katolicka tylko z posmakiem zakonnym, który dla wielu dusz jest potrzebny i twórczy. Wierzajcie mi, Ukochani Moi Synowie, że rozumnie i należycie zorganizowane i poprowadzone tercjarstwo niejedną parafję ożywi, niejednego z Was rozraduje i pociechą napełni. I tu chcę Wam podać kilka wskazań do należytego założenia nowego czy też zreformowania już istniejącego Zgromadzenia III Zakonu Św. Franciszka.

1) Należy wybierać i wprowadzać do tercjarstwa jednostki zdrowo religijne.

2) Należy się samemu zapoznać należycie z myślą i duchem tercjarstwa chociażby przez zapoznanie się z katechizmem tercjarskim.

3) Założonem tercjarstwem trzeba się stale zajmować przez nauczanie, dopomaganie do intensywniejszych praktyk religijnych i trzymanie ręki na pulsie organizacyjnego życia tercjarstwa przez żywą współpracę z Radą Zgromadzenia III Zakonu i przez osobisty udział w miesięcznych zebraniach Zgromadzenia.

To są moje zasadnicze wskazania. A teraz nieco wskazań praktycznych na tle zdarzających się nieformalności i niewłaściwości w prowadzeniu już istniejącego tercjarstwa.

a) Księża, mający upoważnienie do wpisywania do III Zakonu Św. Franciszka, niech sprawdzą, czy wydane ono jest na ten teren, na którym obecnie pracują. Bowiem upoważnienie, wydane na teren archidiecezji Mohylowskiej albo Wileńskiej, nie uprawnia do przyjmowania do tercjarstwa na terenie diecezji Pińskiej. Czynność taka byłaby nieważną.

b) Przyjmowanie obcych parafjan do tercjarstwa bez zezwolenia ich właściwych Księży Proboszczów jest często invalidum, a zawsze illicitum, pozatem wprowadza do parafji zamieszanie. Nie można też do tercjarstwa przyjmować pierwszego lepszego podczas rekolekcji czy też misji. Ksiądz Proboszcz w porozumieniu z Radą Zgromadzenia powinien przeprowadzać selekcję.

c) Władza O. Dyrektora jest mocno limitata. Nawet posiadający t. z. dyplom dyrektorski nie mają prawa rozwiązywać kanonicznie erygowanego Zgromadzenia.

d) X. Dyrektor nie ma prawa żądać, by tercjarze w jego tylko osobie mieli spowiednika i w przeciwnym wypadku odmawiać udzielania Komunji św. częstej czy nawet codziennej. Tercjarzom bowiem jak i każdemu wiernemu przysługuje prawo wybrania sobie spowiednika, a odmówienie Komunji św. może mieć miejsce tylko w konkretnym wypadku, gdy udzielający Komunji św. kapłan wie o niedyspozycji przystępującego do Komunji św.

e) X. Dyrektor wespół z Radą mają czuwać, aby jednostki nieodpowiednie nie weszły do Zgromadzenia. Dlatego według kanonistów nie powinien przyjmować do tercjarstwa kogokolwiek bez zgody Rady Zgromadzenia. Nic bowiem gorszego jak zaśmiecić Zgromadzenie. X. Dyrektor pójdzie nieraz na inną parafję, a Zgromadzenie i Rada III Zakonu Św. Franciszka będą miały krzyż ciężki z nieodpowiednim osobnikiem. Oczywista, że nie obowiązany jest przyjąć X. Dyrektor kogokolwiek, choćby Rada była za nim, gdy go uważa za nienadającego się do tercjarstwa.

f) Jeżeli X. Dyrektor nie jest obecny kiedy na zebraniu Rady, niech każe sobie przedłożyć protokuł, zapozna się z uchwałami i takowe podpisze, ewentualnie zmieni, potrzebnem to bowiem jest do ich prawomocności.

g) Dla zebrań tercjarskich trzeba ustalić jeden dzień w miesiącu i bez ważnej przyczyny go nie zmieniać. Dniem tym może być I piątek lub jedna z niedziel.

h) Podczas tego zebrania miesięcznego niech Księża Dyrektorowie wygłoszą osobiście choćby kwadransowe przemówienie, korzystając z pięknych konferencji Ks. Ildefonsa Bobicza p. t. „W szkole Biedaczyny“ albo z katechizmu tercjarskiego O. Viatora. Gdy dla bardzo ważnych racji nie mogą być obecni na zebraniu miesięcznem, niech wyznaczą jakiś rozdział do odczytania, aby tercjarze mogli uzyskać odpust, przywiązany do miesięcznego zebrania.

Zresztą we wszelkich niejasnościach i trudnościach, zachodzących w dziedzinie tercjarstwa, zwracajcie się, Moi Ukochani, do Komisarza Diecezjalnego do spraw III Zakonu Św. Franciszka O. Viatora á Mojówka (Lublin, Kra-

kowskie Przedmieście 42, Klasztor OO. Kapucynów).

W tych i innych poczynaniach Waszych, Synowie Moi Ukochani, niech Was oświeca i wspomaga łaska Najwyższego, a tą niech dla Was uprosi nasza Niebieska Królowa i Matka Marja Niepokalana i św. Ojciec Franciszek.

Dan w Pińsku, dnia 29 grudnia 1934 roku.

*(—) † KAZIMIERZ bp.*

---

*Do*

*WW. XX. Proboszczów Diecezji Pińskiej.*

Wobec powtarzających się jeszcze wypadków niepoważnego traktowania sprawy przyjmowania na łono Kościoła Rzymsko-Katolickiego prawosławnych schyzmatyków i udzielania takowym Sakramentów św., a szczególniej Sakramentu Małżeństwa, niniejszem najsurowiej zarządzam, co następuje:

1) Przyjęcie na łono Kościoła Rzymsko-Katolickiego w łacińskim czy też we wschodnio-słowiańskim obrządku przez odebranie Wyznania Wiary, spowiedź i Komunję św. może nastąpić tylko po odpowiedniem i wystarczającem zaznajomieniu się konwertyty z zasadami i nauką Kościoła Rzymsko-Katolickiego.

2) Przyjęty na łono Kościoła Rzymsko-Katolickiego w tym czy innym obrządku, powinien być wpisany do „Księgi nawróconych" i akt ten musi być stwierdzony podpisami samego nawróconego i dwóch świadków. W wypadku, gdy nawrócony lub świadkowie są niepiśmienni, podpis zastąpi wyraźny odcisk dużego palca prawej ręki.

3) Głoszenie zapowiedzi przedślubnych nawróconych może się odbywać jedynie po fakcie przyjęcia nawróconych na łono Kościoła Rzymsko-Katolickiego i po załatwieniu związanych z tem formalności.

4) O poszczególnym fakcie nawrócenia należy powiadomić odnośny magistrat lub gminę dla poczynienia adnotacji w rubryce wyznania nawróconego, oraz wydać nawróconemu zaświadczenie o przejściu na łono Kościoła Rzymsko-Katolickiego dla przedłożenia w swej byłej parafji prawosławnej.

Pińsk, 31 grudnia 1934 roku,
L. 5208.

*(—) † KAZIMIERZ Bp.*

## Decretum definitivae approbationis, confirmationis et promulgationis Primae Synodi Dioecesanae Pinskensis.

### CASIMIRUS BUKRABA

**Dei miseratione et S. Sedis Apostolica gratia**
**EPISCOPUS PINSKENSIS**

Ad maiorem Dei gloriam, Ecclesiae Romano-catholicae et dioecesis Pinskensis utilitatem omnia statuta in prima Synodo Dioecesana Pinskensi diebus 3, 4 et Septembris anni 1929, praeeunte piae memoriae defuncto episcopo Sigismundo Łoziński, discussa et lata, deinde a Nobis revisa, — auctoritate Nostra ordinaria approbamus, confirmamus et promulgamus simulque haec statuta synodalia, in lingua latina et polonica typis impressa, uti approbata, confirmata et promulgata declaramus et tales esse volumus. Statuta haec obligare incipiunt omnes, pro quibus sunt lata, inde a die prima mensis Ianuarii seu a festo Circumcisionis Domini Nostri Jesu Christi anni millesimi nongentesimi trigesimi quinti.

In quorum fidem etc.

Datum Pinsci, die 14 Septembris 1934 an.
Nr. 3992/34.

*† CASIMIRUS Eppus*

***Vincentius Giebartowski***
*Promotor Synodalis*
*Suae Sanctitatis*
*Praelatus Domesticus.*

L. S.

***Bronislaus Kiełbassa***
*Cancellarius*
*Canonicus Cathedralis Pinskensis.*

---

Statuty Synodalne z dniem 1 stycznia 1935 r. na mocy niniejszego dekretu wchodzą w życie i stają się obowiązującemi w całej diecezji.

*Ks. N. Tarasiewicz*
*Wikarjusz Generalny.*

31XII 1934 r.

# Okólniki Wikarjatu Generalnego.

Apostolica Nuntiatura
Poloniae

*Warszawa, 17.XII.1934*

Jego Ekscelencja
Ks. Kazimierz Bukraba
Biskup Piński.

Ekscelencjo,

Raczy Wasza Ekscelencja przypomnieć przebywającym w Jego diecezji kapłanom archidiecezji mohylowskiej, aby w możliwie krótkim czasie za pośrednictwem miejscowej Kurji biskupiej nadesłali do Nuncjatury do odnowienia wydane im w swoim czasie „litterae passus".

Łączę serdeczne pozdrowienie i wyrazy głębokiego szacunku.

Oddany w Chrystusie

*† F. Marmaggi.*

Do wiadomości WW. Ks.Ks. Arch. Mohylowskiej i wykonania.

## Z okazji Tygodnia Propagandy Trzeźwości (1-8. II. 1935 r.)

Wielebnym X.X. Proboszczom i Rektorom Kościołów zalecam:

1) aby w święto Matki Boskiej Gromnicznej albo w niedzielę 27 stycznia wygłosili kazanie o znaczeniu trzeźwości dla pomyślnosc doczesnej jednostek, rodzin i narodu całego a szczególnie dla zbawienia dusz nieśmiertelnych, aby zachęcili parafjan do odnowienia przyrzeczenia Bractwa Wstrzemięźliwości.

2) aby po sumie lub nieszporach odebrali przyrzeczenie uroczyste od nowych członków Bractwa Wstrzemięźliwości, aby pracę Bractwa ożywili i pogłębili zwłaszcza w tych miejscowościach, w których plaga alkoholizmu nie ustaje mimo kryzysu.

3) aby w organizacjach Akcji Katolickiej zalecili wykład na temat trzeźwości.

Środkami pomocniczemi służy Katolicki Związek Abstynentów w Poznaniu, ul. Podgórna 12b m. 8.

*Ks. N. Tarasiewicz*
*Prałat, Wik. Generalny.*

*Pińsk, 5 stycznia 1935 r.*

# Z Wydziałów Kurjalnych.

## Sprawozdanie z przeprowadzenia w SMP Hasła Episkopatu na rok 1933-34.

Katolicki Związek Młodzieży w Poznaniu (dawniej Zjednoczenie Młodzieży Polskiej) ogłosiły sprawozdania z przeprowadzenia w Katolickich Stowarzyszeniach Młodzieży (SMP) hasła Episkopatu „Rocznica wiedeńska jako wezwanie do walki z nowoczesnem pogaństwem".

Zjednoczenie stało na stanowisku, że realizacja hasła nie może polegać tylko na jednodniowej manifestacji np. w święto Chrystusa Króla, ale musi być akcją zakrojoną na dłuższą metę, a więc na cały okres pracy rocznej.

Plan akcji został opracowany w porozumieniu z Naczelnym Instytutem A. K. i przedłożony do aprobaty J. E. Kardynałowi Prymasowi.

Myśl hasła została skonkretyzowana w słowach: Bóg Panem naszym, a jej realizacja miała polegać na pogłębianiu wiary w jednostkach i społeczeństwie, na zwalczaniu akcji bezbożniczej i inowierczej, tępieniu zabobonów, przesądów itp. praktyk przeciwnych wierze.

Akcję dokoła realizacji hasła rozpoczęto w całej organizacji SMP jesienią 1933 roku — oto jej wyniki:

a) Wydano broszury „Przedmurze chrześcijaństwa" i „Bóg Panem naszym", jako materjały na obchody wieczornicowe.

b) Wydano szereg materjałów do odczytów w wydawnictwie „Żywe słowo" jak np. Bóg jest, Wiara dojrzałego człowieka, Pogłębienie wiary, O zabobonach, Cuda spirytyzmu,

Wyznania protestanckie w Polsce, Baptyści i Adwentyści, Kościół Narodowy i inne.

c) Czasopisma „Kierownik“, „Przyjaciel Młodzieży“ i „Młoda Polska“ w każdym numerze umieszczały artykuły, pogadanki i reportaże na temat hasła.

d) wydano w ulotkach 3 pogadanki ankietowe na tematy „Wiara w Boga“, „Prawdziwa wiara a inowierstwo“ i „Wiedza tajemna“.

Te ulotki wydane gratis Związki dostarczyły wszystkim SMP dla wykorzystania na zebraniach SMP.

Zjednoczenie w ten sposób miało na celu dostarczenie wszystkim ogniskom organizacyjnym materjałów i wskazań dla zaznajomienia ich z zagadnieniami dotyczącemi hasła.

Metodą pracy w tym kierunku jest metoda *pogadanek ankietowych* stosowana przez Zjednoczenie od 1928 roku.

Ankiety przerabiały całe Stowarzyszenia jak też i poszczególni członkowie SMP. Związki ze Zjednoczeniem współpracowały w dwojakiej formie, a mianowicie przez podawanie w swych okólnikach instrukcyj do pracy, przez propagowanie wspomnianych wydawnictw jak również i przez wygłaszanie referatów z okazji zetknięcia się ze Stowarzyszeniami lokalnemi.

Ciężar pracy w związku z przeprowadzeniem hasła spoczywał oczywiście w lokalnych Stowarzyszeniach — one bowiem musiały zaznajomić swych członków i społeczeństwo z tematem hasła za pomocą referatów, pogadanek, jak podjąć się przemiany środowiska, kierując się w tej akcji planem działania, powziętym przy pogadankach ankietowych.

W związku z pracami na temat hasła Stowarzyszenia kolportowały Wiarę Katolicką. Liczne były modlitwy za niewierzących, Komunje święte ofiarowano na ich intencje, rekolekcje, jako rezultat ożywienie wiary w członkach SMP i zainteresowanie ich kwestjami wiary.

Sprawozdania notują szereg nawróceń, dokonanych przez druchny i druhów SMP, wypadki doprowadzenia do sakramentów św. osób, które od szeregu lat nie praktykowały, oraz wypadek skłonienia pewnej osoby do praktykowania postów. Ponadto jedna druchna doprowadziła do małżeństwa parę żyjącą od 15 lat w związku nieuświęconym przez Kościół, a w jednem SMP spowodono ochrzczenie jednego dziecka.

W pewnem Stow. pracowano nad odciąganiem młodzieży męskiej od wystawania na cmetarzach w czasie nabożeństwa. W innem SMP młodzież celowo spotykała się w niedzielę i święta rano z młodzieżą niepraktykującą i w zręczny sposób zabierała ją na nabożeństwo. Opiekowano się też dziećmi, celem uchronienia ich od złych wpływów.

Gdzieindziej przeprowadzano akcję celem wytępienia wstydu względem praktyk religijnych. W kilku SMP wprowadzono pozdrowienie Boga przy spotkaniach, zdejmowanie czapek i żegnanie się przed figurami.

Założono kilka kółek apologetycznych, kółka misyjne i kółko oddziaływania na Badaczy Pisma św. Jedno SMP wykupiło murzynkę.

Roztoczono opiekę nad krzyżami przydrożnemi i figurami św., które młodzież żeńska stale przyozdabia w kwiaty.

W pewnem SMP młodzież przestała uczęszczać na nabożeństwa inowierców, na które chodziła często z ciekawości. Tamże postanowiono wyszukiwać pracę dla służby katolickiej, zatrudnionej u inowierców i narażonej wskutek tego na niebezpieczeństwo utraty wiary. Zaprzestano tam również stosunków towarzyskich ze sekciarzami oraz przestrzegano młodzież nieuświadomioną, pozastowarzyszeniową o niebezpieczeństwie małżeństw mieszanych.

Gdzieindziej usunięto propagandystę sekciarskiego z danej miejscowości. Jeszcze w innem SMP zwołano zebranie rodzicielskie, omówiono sprawę stanu sekciarstwa w danej miejscowości, a następnie spalono prasę sekciarską i wydalono propagandystów sekciarskich.

We wielu SMP występowano w rozmowach w obronie wiary i moralności. W pewnem SMP zaprowadzono indywidualną opiekę wyrobionych druhów nad młodszymi, co wydało znakomite rezultaty.

Staraniem jednego druha zaprzestano w pewnej organizacji zawodowej abonowania „Wolnomyśliciela“. W pewnej rodzinie spowodowano przerwanie abonamentu pisma

„Walka ludu". Posyła jej się w to miejsce „Przewodnika Katolickiego".

W pewnej miejscowości zaprowadzono przed kościołem skrzynkę z dobrą prasą. W różnych SMP niszczono złą prasę. Pewne SMP wniosło podanie do miejscowego „Ruchu" na dworcu o skasowanie niemoralnych gazet, zapowiadając w przeciwnym razie bojkot kiosku.

W szeregu SMP odstręczono członków i inne osoby od chodzenia do wróżek i urządzania seansów spirytystycznych. W pewnem SMP postanowiono nie korzystać z senników, nawet dla żartów.

W pewnem SMP urządzono specjalną akademję na temat znachorstwa. W trzech SMP wywieszono w Ognisku napisy w rodzaju „Bóg Panem i Celem naszym!" — „Nie wierz w czary", „Druchna nie jast zabobonna!" i t. p.

Kilka SMP donosi, że członkowie wzięli się do pracy wewnętrznej, celem wykorzenienia w sobie wad, będących wewnętrznemi bożkami danych jednostek.

Z powyższego widać, że aczkolwiek młodzież nie jest w społeczeństwie tym elementem, który ma decydujący wpływ na przemianę stosunków, — należy to bowiem raczej do dorosłych, — to jednak dzięki konkursowi, — a zwłaszcza dzięki zastosowaniu w nim metody ankietowej — młodzież SMP wprawiała się w przemienianiu miejscowych stosunków na lepsze, realizując w ten sposób najistotniej postulaty Akcji Katolickiej, zawarte w haśle o walce z nowoczesnem pogaństwem.

Sprawozdanie niniejsze jest tylko słabem i suchem odzwierciadleniem akcji dokonanej przez całą organizację SMP w związku z hasłem Episkopatu. W rzeczywistości jednak, biorąc pod uwagę różne trudności lokalne, brak dostatecznego wyrobienia, oraz fakt, że istotne zrealizowanie tego rodzaju hasła nie da się przeprowadzić w przeciągu jednego roku — dokonały jednak SMP ogromnego wysiłku, aby pójść za wezwaniem swych najwyższych Duszpasterzy i wykonać powierzone sobie zadanie walki z neopogaństwem. Stąd nadzieja, że w przyszłości przy coraz większem doświadczeniu i coraz lepszej rozbudowie wszystkich Stow. Akcji Katolickiej następne hasła Episkopatu będą mogły być w zakresie działania KSM coraz lepiej realizowane.

W związku z powyższem sprawozdaniem nasuwa się myśl, że nie napróżno Stolica Apostolska tak wielką przywiązuje wagę do istnienia i rozwoju Organizacyj Katolickich młodzieży.

Wielką troskliwością otacza Katolickie Stowarzyszenia Młodzieży i Episkopat Polski, dużo trudów poświęca ruchowi KSM i wielu naszych duszpasterzy.

Jeżeli chodzi o naszą diecezję, ruch KSM wzmagający się stopniowo niema jeszcze dostatecznego nasilenia jakie w pełnem zrozumieniu doniosłości tego ruchu mieć powinien. Inne organizacje młodzieży, jakkolwiek poddające się pewnemu wpływowi duszpasterza, nie dadzą nigdy tych wyników pracy nad wyrobieniem katolickiem społeczeństwa co organizacja katolicka, mająca to ostatnie za ***główny*** cel swej pracy.

Dało się zauważyć, że młodzież, widząca więcej atrakcyj, a przedewszystkiem swobody w innych organizacjach, jednak szła, a nieraz powracała do KSM, bo tu choć uboższa parafja, ale młodzież „porządniejsza". Bardzo pocieszające zjawisko.

Są trudności w prowadzeniu KSM bardzo wielkie, bo brak lokalów, brak świeckich osób starszych do pomocy w pracy i dużo innych, ale duszpasterstwo pomyślane w szerszym zakresie i na dalszą metę, a tylko takie jest prawdziwem duszpasterstwem, znajdzie środki zaradzenia wspomnianym brakom, możliwe, że często nawet z dość dotkliwemi ofiarami, wart jednak taki cel tych ofiar.

## Sprawozdanie Stowarzyszenia Pań Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo w Nowogródku od 1.IV.33 do I.IV.34 r.

| Członkiń czynnych | Członkiń wspier. | Wspierano rodzin | Wspierano dzieci i samotn. | Wizyt u biedn. |
|---|---|---|---|---|
| 10 | 15 | 20 | — | 115 |

Obecny Zarząd:
Ks. Dziek. Michał Dalecki
Dyrektor
Stefanja Wasilewiczowa
Prezeska
Felicja Żegocianka
Skarbniczka

**ZAPOMOGI**

| Gotówką w zł. | | Artykuły spożywcze w klg. | | Odzieży | |
|---|---|---|---|---|---|
| Pomoce dla młodz. | 167.55 | Chleba biał. i szatr. | 362 | Używ. ubrań | 7 |
| Komorne, opał i światło | 157.00 | Mąki pszennej | 241 | Palt i ubr. dziec. | 13 |
| Pogrzeby | 31.00 | Kaszy | $36^1/_4$ | Bielizny | 15 |
| Kuracje i doktór | 25.55 | Słoniny i tłuszczu | $78^1/_2$ | Obuwia | 5 |
| Żywność, odzież, obuwie i różne | 299,60 | Cukru | $22^1/_4$ | Pończoch | 11 par |
| | | Masła | $^3/_4$ | | |
| | | Mleka | $35^1/_2$ litr. | | |
| | | Mydła | 4 kaw. | | |
| | | Soli | 3 klg. | | |
| | | Kawy | 3 pud. | | |
| | | Wędlin | 8 klg. | | |
| | | Jaj | 45 szt. | | |
| Ogółem | 680.70 | Na sumę | 423.40 | Na sumę | 107 |

**Finanse**

| Przychód zł. | Przychód gr. | Rozchód zł. | Rozchód gr. |
|---|---|---|---|
| 1333 | 23 | 1211 | 10 |

**Źródła dochodów.**

| | |
|---|---|
| Saldo na 1.IV.33 r. | 132.78 |
| 1. Skarbonka Św. Antoniego | 193.49 |
| 2. Kwesty uliczne | 214.11 |
| 3. Katolicki Związek Polek | 40.— |
| 4. Składki czł. | 318.— |
| 5. Charitas | 27.65 |
| 6. Ofiary czł. i osób pryw. | 228.00 |
| 7. Urząd Wojewódzki | 43.50 |
| 8. Of. czł. i os. pr. w prod., odz. i ob. | 135.70 |
| Ogółem zł. | 1333.23 |

**Posiedzeń tygodniowych 25. Pozostaje w kasie na 1.IV.34 r. 122 zł. 13 gr.**

**Pomoce duchowe i inne.** Doprowadzono do spowiedzi 4 osoby. I starszą osobę prawosławną przygotowano do przejścia na katolicyzm. Odwiedzano chore rodziny. Dano noclegów 35. Jedna z członkiń w dalszym ciągu daje codziennie obiady dla biednej rodziny.

Prezeska *St. Wasilewiczowa*

# Kronika diecezjalna.

Dnia 23 grudnia w niedzielę IV adwentu J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz udzielił podczas sumy w kościele katedralnym święceń djakonatu, subdjakonatu oraz mniejszych, alumnom Seminarjum Wyższego Pińskiego.

Dnia 24 grudnia w wigilję Bożego Narodzenia Duchowieństwo grodu biskupiego składało życzenia świąteczne J. E. Ks. Biskupowi Ordynarjuszowi. W imieniu zebranych przemówił Wikarjusz Generalny Ks. Prałat N. Tarasiewicz. Jego Ekscelencja odpowiedział w serdecznych słowach, łamiąc się opłatkiem z obecnymi.

Tegoż dnia J. E. był na opłatku w Szpitalu Sejmikowym i w Marynarce Wojennej.

Jutrznię i Pasterkę w nocy, oraz sumę w uroczystość Bożego Narodzenia celebrował J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz, przemawiając do licznie zebranych wiernych na Pasterce.

Dnia 30 grudnia J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz udzielał święceń djakonatu w kaplicy seminaryjnej.

Dnia 31 grudnia J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz odprawił po nieszporach uroczyste „Te Deum" i modły na podziękowanie Panu Bogu za łaski odebrane w ubiegłym roku.

Przed północą J. E. przewodniczył w nabożeństwie adoracyjnem, po adoracji J. E. celebrował pontyfikalnie mszę św. i udzielał Komunji św. alumnom i wiernym.

Na Nowy Rok J. E. koncelebrował podczas sumy i wygłosił kazanie.

Po sumie J. E. Ks. Biskup Ordynarjusz przyjmował życzenia od duchowieństwa i zebranych przedstawicieli i społeczeństwa m. Pińska. Przemawiali Ks. Prałat N. Tarasiewicz i P. Poseł Jakowicki, składając życzenia noworoczne. J. E. odpowiedział w serdecznych słowach.

# Akta Państwowe.

**Instrukcja z dnia 23 listopada 1934 r. dla osób prowadzących księgi stanu cywilnego, w sprawie wypełniania i odsyłania formularzy statystycznych, dotyczących ruchu naturalnego ludności, wydana na podstawie art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. o statystyce ruchu naturalnego ludności.**

Poz. 380.

§ 1. Osoby prowadzące księgi stanu cywilnego obowiązane są z zarejestrowanych przez nie w tych księgach małżeństw, urodzeń i zgonów przesłać właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej sprawozdania indywidualne w formie wykazów aktów małżeństw (formularz wzór A), wykazów aktów urodzeń (formularz wzór B) i wykazów aktów zgonów (formularz wzór C).

W miastach: Warszawie, Łodzi, Lublinie, Sosnowcu, Wilnie, Poznaniu, Bydgoszczy, Katowicach, Krakowie i Lwowie, posiadających własne biura statystyczne, osoby prowadzące księgi stanu cywilnego przesyłają sprawozdania do tych biur.

§ 2. Sprawozdania za pierwszy kwartał winny być przesłane najpóźniej dnia 15-go kwietnia, za drugi kwartał najpóźniej dnia 15 lipca, za trzeci kwartał najpóźniej dnia 15 października i za czwarty kwartał najpóźniej dn. 15 stycznia.

W miastach wymienionych w ustępie 2 § 1 sprawozdania winny być nadsyłane co tydzień.

Formularze statystyczne winny być wysyłane także i w tym przypadku, gdy w ubiegłym okresie żadnych małżeństw, urodzeń lub zgonów nie zarejestrowano.

§ 3. Jeżeli okręg urzędowy osoby prowadzącej księgi stanu cywilnego rozciąga się na dwa lub więcej powiatów należy przesyłać każdej władzy powiatowej osobne sprawozdania z aktów, dotyczących okręgu urzędowego danej władzy.

§ 4. Sprawozdania indywidualne należy sporządzać natychmiast w obecności stron

w tym celu, ażeby osoby zgłaszające się do aktu mogły udzielić informacyj nie wpisywanych do ksiąg stanu cywilnego, a potrzebnych do prawidłowego wypełniania wykazów statystycznych.

W formularzach statystycznych muszą być wypełnione wszystkie rubryki, o ile jednak w przypadkach zgoła wyjątkowych jakaś rubryka dla braku danych nie może być wypełniona, należy przyczynę tego zaznaczyć w tej samej rubryce, bądź w rubryce uwag.

§ 5. Zarejestrowane małżeństwa, urodzenia i zgony należy wpisywać do formularzy statystycznych kolejno, w miarę, jak się sporządza akta stanu cywilnego, aż do wyczerpania miejsca na formularzu. Tem samem nie należy używać oddzielnych formularzy statystycznych dla każdej miejscowości, bądź gminy okręgu urzędowego osoby prowadzącej księgi stanu cywilnego, chociażby dla tej miejscowości były prowadzone oddzielne księgi.

§ 6. Za każdy akt ślubu, urodzenia lub zgonu, wykazany w formularzach statystycznych, zgodnie z niniejszą instrukcją, osoby prowadzące księgi stanu cywilnego, z wyjątkiem urzędów państwowych, otrzymują tytułem zwrotu wydatków na materjały piśmienne trzy (3) grosze.

Sumy należne za ubiegły rok kalendarzowy będą przekazywane przez Główny Urząd Statystyczny bezpośrednio osobom składającym sprawozdania w terminie sześciotygodniowym od dnia otrzymania przez Główny Urząd Statystyczny sprawozdań za czwarty kwartał roku ubiegłego.

§ 7. Formularzy statystycznych dostarcza Główny Urząd Statystyczny przed rozpoczęciem roku sprawozdawczego za pośrednictwem powiatowej władzy administracji ogólnej, bądź zarządów miejskich tych miast, które będą otrzymywały tygodniowe sprawozdania bezpośrednio (ob. ust. 2 § 1 nin. Instr.).

§ 8. Opłaty pocztowe, związane z korespondencją osób prowadzących księgi stanu cywilnego z powiatowemi władzami administracji ogólnej, bądź z Głównym Urzędem Statystycznym w sprawach statystyki ruchu naturalnego ludności, będą pokrywane z budżetu państwowego.

W tym celu osoby wyżej wymienione mają przesyłać korespondencję w kopertach zaopatrzonych w następujący napis, umieszczony na widocznem miejscu: „W wykonaniu ustawowego obowiązku".

§ 9. Liczby porządkowe rubryki 1 formularzy A, B i C zaczynać się winny od jedynki w każdym wykazie. Liczby numerów aktów stanu cywilnego (rubryka 2 formularzy A, B i C) mają być kolejne dla całego roku, stosownie do numeracji właściwych ksiąg.

Żaden zapis poczyniony w księgach a opatrzony numerem kolejnym nie może być opuszczony w nadsyłanych sprawozdaniach, przeciwnie zapisów poczynionych w księgach a nie opatrzonych numeracją kolejną nie włącza się do sprawozdań statystycznych.

§ 10. Przy wypełnianiu rubryk dat urodzenia bądź wieku (rubr. 7 i 11 formularza A, rubr. 15 i 16 formularza B i rubr. 9 formularza C) należy podawać ścisłą datę urodzenia.

Podawanie wieku w liczbie lat skończonych dopuszczalne jest jedynie w razie całkowitej niemożności ustalenia ścisłej daty urodzenia.

§ 11. Przy wypełnianiu rubryki wyznania (rubr. 8 i 12 formularza A, rubr. 12, 13 i 14 formularza B, rubr. 12 formularza C) należy unikać ogólnikowych określeń, jak np. „katolickie", „ewangelickie", „greckie", i t. p., lecz trzeba podawać dokładnie, czy rzymsko-katolickie, czy grecko-katolickie, czy ewangelicko-augsburskie, czy ewangelicko-holweckie, czy prawosławne i t. p.

§ 12. Przy wypełnianiu rubryki stanu cywilnego (rubr. 9 i 13 formularza A, rubr. 11 formularza C) należy wpisywać stosownie do okoliczności: kawaler, panna, wdowiec, wdowa, rozwiedziony, rozwiedziona.

§ 13. Przy wypełnianiu rubryki miejsca urodzenia bądź zgonu (rubr. 8 formularza B, rubr. 7 formularza C) należy podawać nazwę miasta, bądź gminy wiejskiej i powiatu, gdzie fakt urodzenia względnie zgonu nastąpił.

§ 14. W taki sam sposób należy wypełniać rubrykę miejsca zamieszkania (rubr. 6 formularza A, rubr. 17 formularza B i rubr. 8 formularza C).

§ 15. Przy urodzeniach wielorakich (rubr. 9 formularza B), jak dwojakie, trojakie i t. p., powinno być każde dziecko urodzone

wciągnięte kolejno do oddzielnej rubryki poziomej wykazu, przyczem w rubr. 9 należy umieścić przy każdym zapisie stosowną uwagę „dwój", „trój" i t. p.

§ 16. Przez martwo urodzone rozumie się dziecko, które przyszło na świat przynajmniej w 7 miesiącu ciąży i które w chwili przecinania pępowiny niedawało znaku życia, o ile później nie zostało do życia przywrócone.

Dzieci martwo urodzone są zapisywane tylko do ksiąg urodzeń i wykazywane tylko w sprawozdaniach wzoru B.

§ 17. Przy wypełnianiu rubryk przyczyny zgonu (rubr. 13 i 14 formularza C) należy żądać od osób zgłaszających się do aktu podawania istotnej przyczyny zgonu (rubr. 13 i 14 formularza C) należy żądać od osób zgłaszających się do aktu podawania istotnej przyczyny zgonu, unikając ogólnikowych określeń, jak np. zapalenie, gorączka, słabość i t. p.

W rubryce 14 należy zaznaczyć stosownie do okoliczności „tak" lub „nie", unikając skrótów, kresek, znaków ditto i t. p.

§ 18. Małżeństwa dopełniane przed władzami administracyjnemi w trybie przepisów obowiązującej na obszarze województw południowych oraz cieszyńskiej części woj. śląskiego ustawy z dnia 25 maja r. 1868 (Dz. U. R. P. Nr. 47) wpisuje się je jedynie do wykazów wypełnianych przez wyżej wymienione władze, chociażby nawet małżeństwa te zgodnie z powołanemi wyżej przepisami zarejestrowane były również i w księgach przez właściwych duszpasterzy.

§ 19. Wszędzie, gdzie w niniejszej instrukcji mowa jest o księgach stanu cywilnego, rozumieć pod niemi należy wszelkie księgi, których prowadzenie w zakresie aktów stanu cywilnego przewidują obowiązujące przepisy.

§ 20. Instrukcję wydaną w tej sprawie dnia 12 maja 1927 r. uchyla się.

*(—) Marjan-Zyndram Kościałkowski*
Minister Spraw Wewnętrznych.

# Akta instytucyj i organizacyj społecznych.

**SYNDYKAT EMIGRACYJNY**
**Sp. z ogr. odp.**
WARSZAWA, KRÓLA ALBERTA 7.

*Warszawa, dnia 29 grudnia 1934 roku.*

## Wiadomości dla Emigrantów Nr. 52, Rok V-ty.

Tygodniowy biuletyn informacyjny dla prasy i instytucyj emigracyjnych.
Przedruk bezpłatny.

### Ostrzeżenie dla emigrantów polskich we Francji.

W związku ze wzmożonym i przymusowym ruchem reemigracyjnym robotników polskich z Francji — powstaje szereg biur, które rzekomo mają ułatwiać reemigrantom powrót do Polski względnie pomóc im w emigrowaniu do krajów zamorskich.

Syndykat Emigracyjny otrzymał wiadomości, iż w Strasburgu, Paryżu i Lille na dworcach kolejowych krążą różnego typu „naganiacze", „przedstawiciele" jakoby polskich biur podróżniczych z opaskami o barwach polskich, chcąc w ten sposób przyciągnąć jaknajwięcej polskich robotników, powracających do kraju, aby podstępem czerpać niedozwolone zyski.

Od robotników polskich z Francji napływają liczne skargi, z których wynika, iż biura te obsługują interesantów niewłaściwie i z wyraźną szkodą dla emigrantów.

Przepisy emigracyjne, jak wiadomo, są odrębne dla obywateli poszczególnych krajów, obywatele polscy zatem nie mogą emigrować na warunkach, jakie istnieją dla obywateli francuskich.

Syndykat Emigracyjny posiada listy, skierowane przez biuro podróży „Expansion Coloniale" w Paryżu, do p. Szymona Obuchowskiego, emigranta polskiego.

W listach tych biuro podaje warunki

zezwalające emigrantowi na wyjazd do Brazylji i namawia p. Obuchowskiego do likwidowania gospodarstwa. W istocie emigrant nie będzie mógł jechać na warunkach, podanych przez biuro „Expansion Coloniale", gdyż obowiązują zupełnie inne przepisy, a listy tego biura natomiast, wprowadzające w błąd, zachęcą do likwidowania gospodarstwa, rzucenia pracy i t. d.

Syndykat Emigracyjny radzi zatem zainteresowanym osobom w sprawach emigracyjnych zwracać się w Polsce jedynie do Syndykatu Emigracyjnego, którego Centrala mieści się w Warszawie, zaś oddziały we wszystkich większych miastach Polski. We Francji zaś należy się zwracać do Polskiego Biura Poróży „Orbis", gdyż biuro to na tym terenie pracuje w porozumieniu z Syndykatem Emigracyjnym.

Do biur tych należy się jedynie zwracać, aby uniknąć strat i zabezpieczyć się od wyzysku.

**Zmiana cen kart okrętowych do Palestyny III klasa Gdynia-Ameryka.**

Syndykat Emigracyjny zawiadamia, że od dnia 1 stycznia 1935 r. cena kart okrętowych 3 klasy na przejazd z Constanzy do Palestyny (Jaffa, Haifa) na okrętach Gdynia-Ameryka Linje Żeglugowe wynosi zł. 220. — (dawniej było zł. 200), — cena zaś 3 klasy w obie strony zł. 395.

Cena I-A klasy w jedną stronę — zł. 550 w obie zł. 935, I-B w jedną stronę — zł. 500 w obie zł. 850, II-A w jedną stronę — zł. 400 w obie 680, II-B w jedną stronę — zł. 325 w obie 550.

**Ruch emigracyjny w grudniu.**

W ciągu miesiąca grudnia rb. wyjechało za pośrednictwem Syndykatu Emigracyjnego do Argentyny, Brazylji, Chili, Kanady, Paragwaju, Urugwaju i Stanów Zjednoczonych oraz Francji, Belgji i innych krajów transporty emigrantów w ogólnej liczbie osób 466.

Wymagane od emigrantów formalności wyjazdowe zostały całkowicie załatwione przez Oddziały Agentury Syndykatu Emigracyjnego, dzięki czemu uchroniono emigrantów od zbędnych, uciążliwych i kosztownych podróży do różnych urzędów, oraz od wyzysku ze strony nielegalnych pośredników emigracyjnych.

Osoby, pragnące wyemigrować, winny po wiarogodne informacje oraz po pomoc w załatwianiu formalności wyjazdowych zwrócić się do najbliższego Biura Syndykatu Emigracyjnego na prowincji, lub do Centrali w Warszawie ul. Króla Alberta Nr. 7 (dawniej Niecała).

**Zainteresowanie się lekarzy wyjazdem do Boliwji.**

Do biur Syndykatu Emigracyjnego coraz częściej zwracają się lekarze (przeważnie nienostryfikowani w Polsce) w sprawie ich wyjazdu do Boliwji.

Syndykat Emigracyjny wyjaśnia, że wyjazd takich kandydatów odbywa się na ich własną odpowiedzialność. Nie mogą liczyć na uprzednie zakontraktowanie. Wyjazd tych osób nosić będzie charakter pionierski. Każdy wyjeżdżający lekarz musi posiadać oprócz kosztów podróży jeszcze przynajmniej dol. am. 200 na pokaz. Sprawy są rozpatrywane indywidualnie.

**W sprawie wyjazdu do Urugwaju.**

Syndykat emigracyjny zawiadamia, że do Urugwaju mogą wyjechać osoby, posiadające imienne wezwania czyli permiso desembarco od krewnych.

W pewnych poszczególnych wypadkach Konsulat Urugwajski w Warszawie udziela wizy do Urugwaju emigrantom bez wezwania, którzy mogą się wykazać posiadaniem kwoty pokazowej w wysokości dolarów 400. Kwota pokazowa stanowi gwarancję, że emigrant, po przybyciu do Urugwaju, będzie miał środki na początkowy okres pobytu do czasu urządzenia się.

Ponieważ sprawy emigrantów bez affidavitów Konsulat rozpatruje indywidualnie, Syndykat radzi takim emigrantom, przed otrzymaniem przychylnej odpowiedzi z Konsulatu, nie wyrabiać żadnych dokumentów wyjazdowych i nie likwidować się.

---

Powyższy biuletyn podaje się do wiadomości WW.Ks.Ks., by zechcieli udzielić wyjaśnień swym parafjanom.

# Z bibljografji.

*Zofja Glosówna:* **Serca czarnych.** Teatr dla Młodzieży Męskiej. Nr. 44. Poznań 1935. S. A. „Ostoja". Cena zł. 1.

Sztuka przenosi widzów w środowisko pogańskich murzynów, wyzyskiwanych w naiwny sposób przez swych czarnoksiężników, z których władzy nie umieją się wyplątać. Ci ostatni tak są potężni, że nie łatwo jest białym misjonarzom wywrzeć jakikolwiek wpływ na te otumanione i ciemne serca. Prawdziwe zwycięstwo odnosi dopiero kapłan-murzyn, który jako „swój" zupełnie ma inne szanse powodzenia. Rozgrywające się na tem tle przygody murzyńskiego królewicza Zulemy interesują widza i zyskują jego sympatje dla tego młodziutkiego sympatyka misjonarzy, którego brat-kapłan dokona ostatecznego nawrócenia czarnych serc murzyńskiego plemienia. Akcja urozmaicona, ale łatwa tak pod względem reżyserji, gry, jak i wystawienia.

**Perły kosztowne.** Myśli różańcowe dla kapłanów; opracował *Ks. A. Petrani*, wicerektor Seminarjum Duchownego w Pińsku. Wydanie SS. Loretanek, Warszawa, Namiestnikowska 6.

Krótkie ale pełne treści rozwinięcie tajemnic różańcowych. Wieje z tych kart przedziwna prostota i ciepło, a jednocześnie głębokie ujęcie życia duchownego. Rozsiane na każdej niemal stronie zastosowania praktyczne odnoszą się zarówno do osobistego życia wewnętrznego kapłańskiego, jak i do pracy duszpasterskiej.

Do nabycia pod wyżej wskazanym adresem. Cena 1 zł.

*Ks. Dr. Józef Łapot.* Zbiór przykładów z życia współczesnego dla ambony i szkoły. Tom pierwszy W i a r a. Kielce, nakładem autora. Czcionkami drukarni „Jedność" w Kielcach r. 1935.

„Zbiór przykładów" stanowi doskonałą pomoc przy głoszeniu kazań i wykładach w szkole.

---

Kurja Diecezjalna poleca WW.Ks.Ks. artystę malarza p. Kazimierza Karpowicza, brata III zakonu św. Franciszka, Milanówek pod Warszawą willa „Słoneczna".

P. Karpowicz wykonuje prace oryginalne z zakresu malarstwa religijnego i projektów konstrukcyjno-architektonicznych, jak ambony i ołtarze, projektów polichromji i t p.

P. Karpowicz studja odbył w Warszawie, Krakowie, Dreznie, Rzymie, Florencji i Asyżu.

Wynagrodzenie za wykonane prace minimalne, można też płacić ratami.

---

**W Kurji są jeszcze do nabycia**
**J U B I L E U S Z K I**
**w cenie 5 gr.**

---

*Redaktor X. Michał Rutkowski.* Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.